Sacco ve Vanzetti

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Nicola Sacco (22 Nisan 1891 – 23 Ağustos 1927) ve **Bartolomeo Vanzetti** (11 Haziran 1888 – 23 Ağustos 1927), ABD'nin Massachusetts eyaletine göç etmiş iki İtalyan'dı. Bir cinayet ve gasp olayı ile ilgili olarak suçlanmış ve 7 yıllık mahkûmiyet sonrasında 23 Ağustos 1927'de idam edilmişlerdir. Ancak suçlulukları konusunda derin şüpheler mevcuttur ve *Amerikan adalet sisteminin ayıbı* olarak hatırlanan davalardan biridir Sacco ve Vanzetti davası. Papa XI. Pius da dahil olmak üzere dünyanın dört bir yanından tepki gösterilmesine, Albert Einstein, H. G. Wells, George Bernard Shaw gibi dönemin birçok önemli isminin imzaladığı bildirgeye rağmen, yükselişte olan İtalyan, göçmen ve anarşistlere olan antipati ve nefret, Sacco ve Vanzetti'nin hayatına mal olmuştur.

Sacco ile Vanzetti

Sacco ve Vanzetti, bir ayakkabı fabrikasında muhasebe müdürü olan Frederick Parmenter ve bu fabrikada güvenlik görevlisi olan Alessandro Berardelli'nin, 15 Nisan 1920'de 15.766,51 dolar ile birlikte ödeme yapmak için bankaya doğru yol alırken silahlı saldırı sonucu öldürülmeleri ve soyulmaları olayından sorumlu tutulmuşlardır.

İçindekiler

Yaşamları

Bartolomeo Venzetti 1908, Nicola Sacco ise 1909 yılında ABD'ye gelir. Vanzetti göçmenlik deneyimini sonradan şöyle özetler: “*Göçmen ofisinde ilk sürprizle karşılaştım. Göçmenler hayvanlar gibi ayrılıyordu. Ne bir kibar laf ne de uzun yolculuk sonrası buraya ulaşan insanlara destek cümlesi. Nereye gideceğimi ve ne yapacağımı bilmiyordum. Bu bizim umudumuz olan topraklardı. Üst geçitler, arabalar ve trenler. Hızla ilerleyen bir hayat ve ben tek başımaydım*”.

Sacco, Amerika’ya geldikten sonra Rosina Zambelli ile evlendi ve bu evlilikten Ines adında bir kız çocukları doğdu. Günde on saat olmak üzere haftanın altı günü bir ayakkabı fabrikasında çalışıyordu. İşçi hakları mücadelesine katıldı. Çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve maaşların yükseltilmesi için yaptığı konuşmalarla tanındı. Bu konuşmalarından dolayı 1916 yılında tutuklandı.

Vanzetti Amerika'ya geldiği andan itibaren birçok iş ile uğraştı. Plymouth şirketine karşı başlattığı kitlesel grev sebebiyle işten çıkartıldı. Bu yüzden bir daha kimse ona iş vermeyince bir tezgahta balık satmaya başladı.

İkili Amerika’da yaşayan İtalyanların kurduğu anarşist görüşlere sahip bir toplulukta siyaset yapmaya başladılar. Birinci Dünya savaşına asker olarak çağrılma korkusuyla bu topluluğun tüm üyeleri Meksika'ya kaçtı. Savaş sonrası Sacco ve Vanzetti de Amerika’ya geri döndüler ve Massachusetts şehrine yerleştiler.

Suçlama

3 Mayıs 1920 tarihinde Andrea Salsedo isimli bir topluluk üyesi kim olduğu bilinmeyen kişiler tarafından (polisler tarafında olduğu da iddia edilmektedir) Adalet Bakanlığı’na ait bir binanın ondördüncü katından atılarak öldürüldü. 9 Mayıs tarihinde Sacco ve Vanzetti, arkadaşlarını toplayarak bu olayı protesto etmeye karar verdiler ancak eylemden hemen önce polis tarafından göz altına alındılar.

Yargılama Süreci

24 Mayıs 1921'de ikilinin yargılanmalarına başlandı. Polis ikiliyi yakaladığında ilk başta anarşist bildirileri bulundurmak ve silah taşımakla suçlamasına karşın birkaç gün sonra iddia değiştirilerek South Braintree’da yapılan bir soyguna katılmak ve bu olayda öldürülen iki kişinin katili olmakla itham edildildiler.

Sacco ve Vanzetti’nin yargılandığı dava tam yedi sene sürdü. Davaya bakan yargıç Webster Thayer onları “İki aşağılık anarşist” olarak niteledi. Bu sırada yakalanmış bulunan Costa Rika göçmeni işçi Celestino Madeiros’un bu ikilinin suçlandıkları cinayetle alakaları olmadığını yönündeki açık ifadesi kabul edilmedi.

Sacco ve Vanzetti'nin davası üzerinde adaletsiz bir yargılama yapıldığı söylenir. Yargıç Thayer sanıklara yasal oturma izni olmayan göçmenler için kullanılan aşağılayıcı bir kelime ile "Wops" diyerek seslenir. yani "Without papers". Davanın ilerlediği daha sonraki yıllar ise ABD'de Komünist avının başladığı dönemlere denk gelir.

Konunun basına yansıması ve kamuoyunun ilgisini çekmesi üzerine ABD'de ve dünyanın birçok yerinde ikilinin adil yargılanmaları veya serbest bırakılmaları için çeşitli eylemler yapılır. İtalya'nın başında bulunan faşist diktatör Benito Mussolini, Boston'daki ABD büyükelçiliğine mektup yazar ve iki İtalyan yurttaşın serbest bırakılmasını talep eder. Albert Einstein, George Bernard Shaw, Arturo Giovannitti ve Bertrand Russell gibi pek çok aydın da adil yargılanmaları için uluslararası bir kampanya başlatırlar.

İdam

Yedi sene süren dava sonunda 23 Ağustos 1927 tarihinde saat 00:19'da Nicola Sacco ve Bartolomeo Venzetti yedi dakika arayla elektrikli sandalyeye oturtularak idam edilirler. Haberin duyulmasının ardından Londra, Paris ve Berlin başta olmak üzere birçok ülkenin büyük şehirlerinde eylemler yapıldı.

İade-i İtibar

1977 yılında (ölümlerinin üzerinden tam elli yıl geçtikten sonra) Massachusetts valisi Michael Dukakis bu iki İtalyan göçmenin suçsuz olduğunu açıklar. Yaptığı açıklamada şöyle denilmektedir: "*Nicola Sacco ve Bartolomeo Vanzetti isimleri üzerinde olan her türlü suçlama ve aşağılamanın sonsuza kadar kaldırıldığını açıklıyorum*".

Kaynakça

- Sacco and Vanzetti Put to Death Early This Morning". New York Times. August 23, 1927. Retrieved July 9, 2010.
- Avrich, Paul (1996). Sacco and Vanzetti: The Anarchist Background. Princeton University Press. pp. 13, 31. ISBN 9780691026046.
- Aiuto, Russell. "The Legacy of Sacco & Vanzetti". truTV. Retrieved July 9, 2010.
- Frankfurter, Felix (March 1927). "The Case of Sacco and Vanzetti". The Atlantic. The Atlantic Monthly Group. Retrieved October 2, 2015.
- Young, William, and Kaiser, David E., Postmortem: New Evidence in the Case of Sacco and Vanzetti, University of Massachusetts Press, ISBN 0-87023-478-1 (1985), p. 23
- Watson, Bruce, Sacco and Vanzetti: The Men, the Murders, and the Judgment of Mankind, Viking Press (2007), ISBN 0-670-06353-3, ISBN 978-0-670-06353-6, 264
- Ben Shahn: Gemälde The Passion of Sacco & Vanzetti (Memento vom 21. Februar 2009 im Internet Archive) Abbildung und Kurzinformationen

G · T · D (https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=%C5%9Eablon:Anar%C5%9Fizm&action=edit) **Anarşizm**

Siyaset serisi

Gelenekler	Anarşist komünizm • Anarko-feminizm • Anarko-sendikalizm • Bireyci anarşizm • Dayanışmacı sendikacılık • Agorizm • Hristiyan anarşizmi • Kolektivist anarşizm • Anarko-kapitalizm • Yeşil anarşizm • Anarko-ilkelcilik • İsyancı anarşizm • Postyapısalcı anarşizm • Sıfatsız anarşizm • Kripto anarşizm
Anarşistler	Adolph Fischer (1858–1887) • Alexander Berkman (1870–1936) • Alfredo M. Bonanno (1937–) • Anselmo Lorenzo (1841–1914) • Auguste Vaillant (1861–1894) • Benjamin Tucker (1854–1939) • Sacco ve Vanzetti (1888–1927) • Buenaventura Durruti (1896–1936) • Carlo Cafiero (1846–1892) • Colin Ward (1924–2010) • Daniel Guérin (1904–1988) • Dyer Lum (1839–1893) • Edward Abbey (1927–1989) • Élisée Reclus (1830–1905) • Émile Armand (1872–1963) • Emile Henry (1872–1894) • Émile Pouget (1860–1931) • Emma Goldman (1869–1940) • Errico Malatesta (1853–1932) • Ettore Aguggini (1902–1929) • Fernand Pelloutier (1867–1901) • Ferdinando Nicola Sacco (1891–1927) • Francisco Ascaso Abadía (1901–1936) • Gün Zileli (1946–) • Henry David Thoreau (1817–1862) • Jacques Ellul (1912–1994) • Jaroslav Hašek (1883–1923) • Johann Joseph Most(1846–1906) • John Zerzan (1943–) • Joseph Déjacque (1821–1864) • Juan García Oliver (1901–1980) • Jules Bonnot (1876–1912) • Karim Landais (1980–2005) • Lev Tolstoy (1828–1910) • Lucy Parsons (1853–1942) • Luigi Fabbri (1877–1935) • Luigi Galleani (1861–1931) • Lysander Spooner (1808–1887) • Marius Jacob (1879–1954) • Max Stirner (1806–1856) • Mikhail Bakunin (1814–1876) • Murray Bookchin (1921–2006) • Murray Rothbard (1926–1995) • Nestor Mahno (1888–1934) • Noam Chomsky (1928–) • Paul Avrich (1931– 2006) • Pyotr Kropotkin (1842–1921) • Pierre-Joseph Proudhon (1809–1865) • Ravachol (1859–1892) • Sébastien Faure (1858–1942) • Ugo Fedeli (1898–1964) • Volin (1882–1945) • Voltairine de Cleyre (1866–1912) • William Godwin (1756–1836)
Tarihte anarşizm	Haymarket Olayı • Paris Komünü • Meksika Devrimi • Alman Devrimi • Mahnovşçina harekatı • İspanya Devrimi • 22 Mart Hareketi • 68 Mayıs'ı • Barut Komplosu • Birinci Enternasyonal
Anarşist teori	Anarşist ekonomi • Anarşizm ve kapitalizm • Anarşizm ve Marksizm • Anarşist hukuk • Anarşist sembolizm • Karşılıklı yardımlaşma • Özyönetim • Post-sol anarşi • Toplumsal devrim

Kültür ve anarşizm	Anarşizm • Anarşizm ve din • Anarşizm ve toplum • Anarşizm ve sanat • Anarko punk
Ülkelere göre anarşizm	Türkiye'de anarşizm

Otorite kontrolü	BNE: XX556126 (http://catalogo.bne.es/uhtbin/authoritybrowse.cgi?action=display&authority_id=XX556126) · BNF: cb11967375h (https://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb11967375h) (data) (https://data.bnf.fr/ark:/12148/cb11967375h) · GND: 4178821-7 (https://d-nb.info/gnd/4178821-7) · LCCN: sh85116231 (https://id.loc.gov/authorities/subjects/sh85116231) · SNAC: w6qz28c0 (https://snaccooperative.org/ark:/99166/w6qz28c0) · SUDOC: 027683354 (https://www.idref.fr/027683354)